

Miljökonsekvensbeskrivning för Stockholm Arlanda Airport

Det här är en sammanfattad och förenklad version av Arlandas miljökonsekvensbeskrivning. För en detaljerad beskrivning av miljön på och runt flygplatsen och verksamhetens konsekvenser för denna, hänvisas till den fullständiga miljökonsekvensbeskrivning som finns att hämta på www.swedavia.se/arlanda/miljo/ansokanshandlingar-for-nytt-miljotillstand.

En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är ett stöd för tillståndsansökan. Här beskrivs de samlade konsekvenserna för miljön och människors hälsa av den sökta flygplatsverksamheten. I MKB:n beskrivs även skyddsåtgärder för att minska negativa konsekvenser.

MKB:n för Arlanda flygplats omfattar

- Beskrivning av omgivningen.
- Beskrivning av de tre mest betydelsefulla miljöeffekterna flygbuller, utsläpp till luft och påverkan på vattensystem.
- Övrig påverkan från flygplatsverksamheten.
- Beskrivning av alternativa lokaliseringar av flygplatsen och utformningsalternativ.

Slutsats

Slutsatsen av utförd MKB är att den sökta flygtrafikvolymen på Arlanda kommer att ge upphov till vissa miljökonsekvenser. Konsekvenserna bedöms dock kunna begränsas till en acceptabel nivå, förutsatt att skyddsåtgärder vidtas på de sätt som Swedavia anger i ansökan.

Infrastrukturverksamhet med Arlandas storlek och nytta är svårt att bedriva utan viss negativ påverkan av miljön och människors hälsa. Swedavia och Stockholm Arlanda Airport strävar därför alltid efter att maximera nyttan och minimera nackdelarna med flygplatsverksamheten.

Bakgrund

För att säkra den framtida driften av Stockholm Arlanda Airport har Swedavia som äger flygplatsen beslutat att ansöka om ett helt nytt tillstånd enligt miljöbalken för den samlade verksamheten på flygplatsen. Tillståndsansökan avser en verksamhet på totalt 350 000 flygrörelser (starter och landningar) per år, vilket beräknas motsvara cirka 36 miljoner passagerare per år. Denna trafikvolym beräknas uppstå omkring år 2038. Som jämförelse var antalet flygrörelser år 2008 cirka 220 000 och antalet passagerare cirka 18 miljoner.

Flygbuller

Främst två bullervärden används när bullerpåverkan från Arlanda flygplats ska beskrivas:

FBN_{EU} 55 dB(A) och riktvärdet max 70 dB(A).

FBN betyder FlygBullerNivå och kan beskrivas som en ”medelljudnivå” där hänsyn tas till när

på dygnet flygrörelsen sker. En genomsnittlig bullernivå utomhus på 55 dB(A) från trafik anses som acceptabel när man planerar vägtrafik intill bostadsområden. Man har då räknat på ett medeldygn under ett genomsnittså.

Ett av Naturvårdsverkets långsiktiga riktvärden för framtida bostadsbebyggelse är 70 dB(A) maximal ljudnivå utomhus. Detta värde fastställdes av riksdagen 1997. När ett typiskt flygplan som har startat från Arlanda befinner sig på högre höjd än 2 000 meter efter start är den maximala ljudnivån normalt lägre än 70 dB(A) på marken. Då flygplanet landar är den maximala ljudnivån normalt lägre än 70 dB(A) på marken så länge som flygplanet befinner sig på högre höjd än 750 meter.

Med det nya miljötillståndet, när full trafik uppnåtts (350 000 rörelser), beräknas antalet boende innanför kurvan för flygbullernivå FBN_{EU} 55 dB(A) uppgå till cirka 3 000. Antalet boende som exponeras för maximal ljudnivå tre gånger per årsmedeldygn över riktvärdet 70 dB(A) beräknas då uppgå till mellan 6 000 och 7 000 personer. Jämfört med nuläget, år 2008 och 220 000 rörelser, innebär det fler exponerade boende, men det innebär färre än med nu gällande tillstånd när full trafik uppnåtts (372 100 rörelser). Det är också färre boende som berörs jämfört med andra flygplatser i Europa av liknande storlek som Arlanda.

Swedavia har låtit utföra en miljömedicinsk utredning av hälso- och störningsriskerna av flygbullret från flygplatsen. I utredningen anges att cirka 1 800 vuxna boende bedöms kunna komma att känna sig mycket störda av flygbuller vid uppnådd full trafik (350 000 rörelser). Detta är fler än i nuläget men färre än i motsvarande bedömning när nu gällande tillstånd används fullt ut (372 100 rörelser).

Skyddsåtgärder som Swedavia åtar sig att utföra för att begränsa bullerexponeringen är till exempel:

- bullerrelaterade startavgifter för att stimulera flygbolagen att använda flygplan som bullrar mindre,
- användande av fastställda utflygningsvägar efter start så att överflygning med höga bullernivåer över tätbebyggda och andra känsliga områden undviks. Särskilt stor hänsyn ska tas nattetid kl 22–06,

- förbud mot start söderut på bana 1 mellan klockan 22 och 06 för att minska flygbullret i Märsta nattetid,
- förbud mot landning söderifrån på bana 3 mellan klockan 22 och 06 för att skydda Upplands Väsby tätort under natten,
- utveckling av kurvade inflygningar söderifrån till bana 3 för att kunna minska flygbullret i Upplands Väsby tätort även dag- och kvällstid,
- införande av nytt bananvändningsmönster för att befria Rosersberg respektive Upplands Väsby från landningsbuller dag- och kvällstid minst varannan helg.

Arlanda har tidigare utfört bullerreducerande åtgärder i cirka 700 byggnader. Behöver åtgärderna kompletteras i bostäder, skolor eller vårdlokaler, åtar sig Swedavia att utföra dessa.

Utsläpp till luft

Utsläppen av koldioxid från själva flygplatsdriften (i huvudsak uppvärmning och verksamhet inom det inhägnade flygplatsområdet och exklusive flygtrafiken), som är den verksamhet som Swedavia har möjlighet att påverka, beräknas uppgå till cirka 8 000 ton per år. Detta är en minskning med cirka 70 % jämfört med 1990 års utsläpp. Utsläppen från flygplatsdriften uppfyller därmed riksdagens miljö kvalitetsmål för växthusgaser, som anger en utsläppsminskning med 40 % för perioden 1990 till 2020.

När det gäller utsläppen av koldioxid från den samlade flygplatsverksamheten, inklusive flygtrafiken i anslutning till flygplatsen och marktransporterna till och från flygplatsen, beräknas dessa uppgå till cirka 430 000 ton per år vid full trafik år 2038. Det är mer än motsvarande utsläpp år 1990. Utsläppen från den samlade flygplatsverksamheten uppfyller därmed inte riksdagens miljö kvalitetsmål för växthusgaser. De kommer i stället att beaktas genom att flygtrafiken från och med år 2012 infogas i EU:s system för handel med utsläppsrätter och att en ny handlingsplan med utsläpps begränsande åtgärder för marktransporterna till och från flygplatsen upprättas.

Effekterna av utsläpp av övriga luftföroreningar som kväveoxider och partiklar, bedöms vara relativt små och kräver inte utsläpps begränsande åtgärder.

Utsläpp till vatten

Verksamheten på Arlanda påverkar omgivande ytvatten och grundvatten. Användningen av halkbekämpningsmedlet kaliumformiat på flygplatsens banor medför att Märstaån under vintersäsongen riskerar att påverkas av syretärande organiskt material och näringsämnet fosfor. Till Märstaån rinner även den nederbörd som faller på övriga ytor inom flygplatsområdet. Swedavia har dock redan, och planerar att ytterligare bygga ut, anläggningar för dagvattenrening, vilket innebär att påverkan på Märstaån förväntas minska – även med den ökade flygtrafik som ansökan omfattar. Påverkan på grundvattnet bedöms inte vara särskilt stor.

Övrig påverkan

Övrig påverkan från flygplatsverksamheten som kemikaliehantering, avfallshantering och energianvändning bedöms bli små. Det finns också skyddsåtgärder, både planerade och etablerade, så att påverkan från dessa utsläpp och aktiviteter inte överstiger samhällets mål och normer för miljö kvalitet eller andra kriterier för skydd av miljön och människors hälsa.

Flytta Arlanda?

MKB inrymmer en översiktlig utredning om att flytta del av eller hela verksamheten på Arlanda till någon annan flygplats. En flyttning skulle innebära mycket omfattande åtgärder och investeringar i det nya flygplatsläget. För att minska antalet bullerexponerade boende måste flygplatsen förläggas på långt avstånd från tätorter och samhällen. Förutsättningarna för kollektiva marktransporter minskar då, och ökade utsläpp av koldioxid blir följden. Utgående ifrån en sammanvägd miljönytta pekar utredningen mot att en flyttning av verksamhet från Arlanda till annan flygplats inte är motiverad.

Swedavia
Airports

Stockholm Arlanda Airport
190 45 Stockholm-Arlanda
Tel: 08-797 60 00
www.swedavia.se/arlanda